Bijlage 4 Gespreksverslagen

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK
DE ONTMOETING | WINTERSWIJK

Naam Kerk	De Ontmoeting, Jeugdkerkstraat 5, 7101 DP Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Christengemeente de Ontmoeting
Namens Gemeente	Joyce Ras, Beleidsmedewerker Erfgoed en Ruimtelijke Ontwikkeling
Namens Eigenaar	Rene Grevers
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/ eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.
Joyce geeft nadere uitleg over de verschillende onderdelen van de Kerkenvisie en hoe deze tot stand zal komen. Via de gesprekken tussen de gemeente en gebruikers van kerken willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden.
Een eerdere opname van het gebouw door MAB (monumenten advies bureau) heeft al plaatsgevonden in oktober. Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke kerken verder op her-bestemmingsmogelijkheden.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

Door ruildeals/ herverkaveling binnen de Gemeente Winterswijk is de oude gymzaal opgeofferd en in 1,5 jaar is dit gebouw met vrijwilligers opgebouwd

Hoe gaat het met uw gemeente?

Inkomsten door collectes en een vast bedrag per maand, tussen de 30 en 40K per jaar.

Gemeenteleden:	**240 incl kinderen**
Kerkbezoekers gemiddeld genomen:	**150**
Diensten:	**1x per week**
Vrijwilligers en gemiddelde leeftijd:	**30, eigenlijk iedereen, alles is op basis van vrijwilligers**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu nog meer gebruikt?

- Diensten, bijbelstudie, bidstonden, koffieochtenden
- Kinderdiensten op zondag
- Koren
- Schuldsanering

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

- Inloopochtenden met Life, liefst ook warme maaltijden, boekencorner, luisterend oor
- Maatschappelijke functie
- Visiematig nog een slag te slaan, is blijven liggen
- Er is nog geen contact met Welzijn

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?

- Alles is naar tevredenheid
- Er zijn wensen voor tuin en aanzicht
- De toren, daar moet nog wat mee
- Alles wordt gedaan met vrijwilligers vanuit de eigen community

DE ONTMOETING | WINTERSWIJK

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
Gaf verbondenheid tijdens bouwproces, kunt je spullen laten staan, meer sturing in het gebruik.
Kosten voor onderhoud en energie zijn wel een punt.
Lening bij het restauratiefonds door bepaalde karikteristiek, beeldbepalend in bestemmingsplan.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Duurzaamheid via panelen, de isolatie en vloerverwarming zijn al meegenomen in de bouw.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Verbinding; gebeurt al met beperkte club projectmatig.
Liever op maatschappelijk niveau de verbinding zoeken zijn dankbaar voor de samenwerking en ruilverkaveling richting gemeente Winterswijk.

En als risico's?
Geen

CONCLUSIE

- Iedereen is welkom, we zijn er voor jullie.
  It's alle about Jesus

Lid van Monumentenwacht:	**Karakteristiek**
Duurzaamheidsbeleid?	**Ja**
Ontvangt u nu subsidies voor het onderhoud?	**Lening restauratiefonds**
Openstelling met nevengebruik of andere geloofsgenootschappen:	**Liever niet ivm eigen programmering**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Monumenten status	Joyce	Per direct
Aandragen als monument	Joyce	Per direct
HBO 2021	Elza	Per direct

Verslag naar Gemeente ter goedkeuring | oktober 2020

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

KONINKRIJKSZAAL JEHOVAH'S GETUIGEN | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Koninkrijkszaal Jehovah's Getuigen, Sleeswijkstraat 5 7, 7101GM WINTERSWIJK
Naam Kerkelijke Gemeente	Jehovah's Getuigen
Namens Gemeente	Mevr. Joyce Ras, Beleidsmedewerker Erfgoed en Ruimtelijke Ontwikkeling
Namens Eigenaar	Dhr. Richard Bacas, woordvoerder Gelderland
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/ eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.
Ingrid geeft nadere uitleg over de verschillende onderdelen van de Kerkenvisie en hoe deze tot stand zal komen. Via de gesprekken tussen de gemeente en gebruikers van kerken willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden.
Een eerdere opname van het gebouw door MAB (monumenten advies bureau) heeft al plaatsgevonden in oktober.
Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke kerken verder op herbestemmingsmogelijkheden.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

De Zaal is al 1,5 jaar niet meer in gebruik door COVID19, maar voor de verdere gegevens gaan we uit van de situatie voor en na de beperkende maatregelen.

Jehovah's Getuigen zijn wereldwijd georganiseerd en hebben een concreet beleid aangaande onderhoud en beheer, de werkzaamheden rondom deze twee onderdelen worden uitgevoerd aan de hand van checklists door de getuigen, mochten er ingrijpende maatregelen nodig zijn dan wordt hiervan de Plaatselijke Bouwafdeling bij de landelijke organisatie op de hoogte gesteld.

Getuigen betalen wereldwijd een vrijwillige bijdrage, deze bijdragen zijn de inkomstenbron en worden gelijk verdeeld over de hele wereld. Alle kosten worden hiervan betaald.

Hoe gaat het met uw gemeente?

Getuigen Winterswijk:	**88**
Kerkbezoekers gemiddeld genomen:	**80**
Diensten:	**Dinsdag : 19:00 uur** **Zondag : 10:30 uur**
Vrijwilligers en gemiddelde leeftijd:	**Iedereen is verantwoordelijk, de leeftijdsopbouw is gelijkmatig verdeeld over alle groepen.**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu nog meer gebruikt?

De gebouwen van de Getuigen moeten representatief zijn voor de God die aanbeden wordt. De Koninkrijkszaal staat dus in het teken van het aanbidden van God. Reinheid, veiligheid en onderhoud staan heel hoog in het vaandel. De gebouwen zijn daarom superschoon en heel goed onderhouden.

KONINKRIJKSZAAL JEHOVAH'S GETUIGEN | WINTERSWIJK

Door COVID19 en de beperkende maatregelen worden de bijeenkomsten nu digitaal verzorgd en zijn bij te wonen via ZOOM. Deze uitzendingen worden lokaal verzorgd door de daartoe aangewezen ouderlingen. De opbouw van deze bijeenkomsten worden ook op gelijke manier over de hele wereld georganiseerd en hebben een zelfde inhoud.
Naast de uitvoerige bijeenkomsten zijn er ook altijd korte bijeenkomsten voor gebed voor het prediken.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?
Het toekomstbeeld van de Jehovah's Getuigen in Winterswijk is rooskleurig, er zijn geen zorgen rondom het voortbestaan. Mochten er zich in de toekomst toch veranderingen aandienen dan worden de gebiedsgrenzen opnieuw ingedeeld voor optimaal vergadering bezoek.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?
Zoals eerder al besproken zijn onderhoud en beheer bijzonder belangrijk voor de Jehovah's Getuigen en het gebouw zal altijd in topconditie zijn en ook voldoen aan het toekomstig gebruik. De zaal is volledig gestript en wordt op dit moment volledig opgeknapt aan de binnenzijde (metamorfose), het gebouw is 7 jaar geleden opnieuw gevoegd en het buitenterrein heeft toen een update gehad met onder andere een fietsenstalling.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
Zoals eerder aan de orde is gekomen, willen Jehovah's Getuigen er graag voor zorgen dat hun gebouwen representatief zijn voor de God die zij aanbidden. Jehovah's Getuigen zijn daarom ook blij met hun gebouwen. Complete gezinnen komen in de Koninkrijkszaal bij elkaar; het gezin is erg belangrijk voor de Getuigen. Hoewel in sommige landen Jehovah's Getuigen het zwaar hebben, is dit geen issue in Nederland en dus ook niet in Aalten.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Naast een vorm van contact zijn er verder geen specifieke wensen.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Kerkenvisies worden als welkom contact met de gemeente ervaren en dragen bij aan het bevorderen van fijne verhoudingen met de omgeving.

En als risico's?
Geen risico's.

Vragen vanuit de Gemeente Winterswijk:
Het zou fijn zijn als u geïnformeerd wilt worden gezien de ligging van het pand omtrent de Centrumvisie. Dit wordt positief ontvangen.

CONCLUSIE

- De koninkrijkszaal van Jehovah's Getuigen in Winterswijk is goed onderhouden en wordt intensief gebruikt. Met dit gesprek is er voor de toekomst een basis gelegd voor een prettige en constructieve communicatie.

Lid van Monumentenwacht:	**N.v.t.**
Duurzaamheidsbeleid:	**De Jehovah's Getuigen zetten zich wereldwijd in voor duurzaamheid en zo ook in Winterswijk.**
Ontvangt u nu subsidies voor het onderhoud:	**Neen, alleen eigen middelen binnen Jehovah's Getuigen.**
Openstelling met nevengebruik of andere geloofsgenootschappen:	**NVT, alleen eigen gebruik**

Verslag naar Gemeente ter goedkeuring | 12 juli 2021
Verslag goedgekeurd door Kerkeigenaar/gebruiker | 2021

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

MOSKEE / CULTUREEL CENTRUM | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Moskee/ Cultureel Centrum, Tuberweg 3, 7101 BE Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Turkse Sociaal Culturele Vereniging Sihhat
Namens Gemeente	Joyce Ras, Beleidsmedewerker Erfgoed en Ruimtelijke Ontwikkeling
Namens Eigenaar	Mohammed Devecioglu, Ferit Kocyigit, Niyazu Schin
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen gemeente en kerkelijke gemeenten willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de kerkelijke gemeente plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden. De gesprekspartners zijn geen vreemden voor elkaar. Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de Gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.

Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke kerken (1 per gemeente) verder op herbestemmingsmogelijkheden. Om hiervoor in aanmerking te komen dient het initiatief van de eigenaar te komen.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

5x per dag gebedsdiensten en kinderlessen

Hoe gaat het met uw gemeente?

Gemeenteleden:	**100**
Kerkbezoekers gemiddeld genomen:	**Tussen de 5 en 10 en op vrijdag 50**
Diensten:	**5x per dag**
Vrijwilligers en gemiddelde leeftijd:	**12**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

Activiteiten van de Turkse gemeenschap sinds 2014 culturele activiteiten, kookles en nederlandse les.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

Voortgang van huidige activiteiten. De inkomsten komen van lidmaatschap, de opbrengst van de jaarlijkse braderie en vrijwillige bijdragen.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?

Redelijk, er zijn plannen voor het aanpassen van de toiletruimte en het aanbrengen van beveiligingscamera's (helaas nodig) Op termijn aanpassing van de verwarmingsinstallatie.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?

Eigen gebouw, zelf gekocht, het gebouw staat op naam van de Islamitische Stichting Nederland.

MOSKEE / CULTUREEL CENTRUM | WINTERSWIJK

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?

- Graag meer bekendheid over het feit dat de ruimtes voor iedereen beschikbaar kunnen zijn. Meer benutten!
- Financiële ondersteuning (corona) de inkomsten dekken nu de kosten niet

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?

Aanzet om meer samen te werken.

En als risico's?

Geen

CONCLUSIE

- Oneliner : "Samen ademen we dezelfde lucht!"

Lid van Monumentenwacht:	**Nvt**
Monument	**Nvt**
Bij- of herbestemming	**Staan er voor open**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Contact Ria Bussing	Joyce	

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Joyce Ras | Oktober 2020

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

HEILIGE JACOBUSKERK | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Sint Jacobuskerk, Misterstraat 18, Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Sint Ludger Parochie
Namens Gemeente	Joyce Ras
Namens Eigenaar	Hans de Graaf
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Elza legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen gemeente en kerkelijke gemeenten willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de kerkelijke gemeente plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden. De gesprekspartners zijn geen vreemden voor elkaar. Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de Gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.

Er zijn al eerder gesprekken gevoerd, met betrekking tot cultuurhistorie en ruimtelijke ordening. Het betreft twee gebouwen die naast elkaar gelegen zijn het betreft de kerk en het parochiecentrum in de voormalige pastorie. Het toekomstbeeld wordt in de komende periode verder uitgewerkt door de kerkelijke gemeente. Er is in principe voorgenomen dat deze kerk ook na 2026 als kerk in gebruik zal blijven.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

Hoe gaat het met uw gemeente?

Gemeenteleden:	
Kerkbezoekers gemiddeld genomen:	**40 - 50**
Diensten:	**2x per maand**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

Kerk wordt gebruikt voor de eredienst.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

Vooralsnog in gebruik.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?

Redelijk tot goed, er is een meerjarenonderhoudsplan en een restauratieplan.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?

Dit gebouw is gesitueerd op een AA locatie, aan een drukke winkelstraat, prachtig gelegen. De pastorie ligt aan een klein pleintje. De bijbehorende begraafplaats is verderop in Winterswijk gesitueerd.
Er is sprake van een sterk krimpende vitaliteit.
De bedreiging op korte termijn is de bemensing van de beheercommissie. Met een tekort aan hulpvaardige handen staat de continuïteit onder druk.

HEILIGE JACOBUSKERK | WINTERSWIJK

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Er is een revitaliteitswens, deze wordt onderzocht. Deze revitalisatie moet wel haalbaar zijn. Er kan gedacht worden aan een herbestemming als dit aansluit bij de wensen van de gemeente Winterswijk met name voor het vormen van een aantrekkelijk centrum. Er zijn studies verricht door TU studenten met 3 opties, het parochiebestuur heeft deze studies als inspirerend ervaren.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Gezamenlijke opbouw van mogelijke initiatieven leidt altijd ergens toe. We hebben twee taken, Eert God en zorg voor je naasten. Dit geeft voldoende kader om bij de Kerkenvisie ook rekening te houden.

En als risico's?
Er worden geen risico's gevreesd.

Vragen vanuit de Gemeente Winterswijk:

- **Is het bespreekbaar om de kerk beschikbaar te stellen voor andere gelovigen?**
  Ja, echter alleen met een christelijke achtergrond

CONCLUSIE

Het parochiebestuur geeft opdracht om een revitaliseringonderzoek te doen, hierbij wordt de centrumopgave van de gemeente Winterswijk goed in de gaten gehouden. Doel is vanuit het parochiebestuur om invulling te geven aan sociale noden. Dit zou in een samenwerkingsverband met Present kunnen gebeuren. Present is een stichting die landelijk actief is en in de omgeving voornamelijk in Doetinchem, Bronkhorst en Deventer waarbij men eigentijdse diaconie toepast. Trekker/aanjager van dit geheel is mevrouw Anneke van Nierop.

Lid monumentenwacht	**Ja**
Bijbestemming ja / nee	**Ja, met een diaconale functie**
Zo ja welke?	**Bijvoorbeeld in een samenwerkingsvorm met Present**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Er wordt contact gelegd tussen Guido de Vries en Henry Reijerink	Joyce	a.s.a.p.

Verslag ter goedkeuring

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

JOHANNES DE DOPERKERK | MEDDO

Naam Kerk	Johannes de Doperkerk, Geldereschweg 25, 7401 AM Winterswijk - Meddo
Naam Kerkelijke Gemeente	Parochie Sint Ludger Geloofsgemeenschap Heilige Jacobus
Namens Gemeente	Joyce Ras
Namens Eigenaar	Parochie St.-Ludger, De heer H. de Graaf
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen gemeente Winterswijk en kerkelijke gemeenten willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de kerkelijke gemeente plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden. De gesprekspartners zijn geen vreemden voor elkaar. Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de Gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.
Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke verder op herbestemmingsmogelijkheden. Om hiervoor in aanmerking te komen dient het initiatief van de eigenaar te komen. We bespreken vandaag de Johannes de Doperkerk. Het geheel betreft hier de kerk, de pastorie en de begraafplaats.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

-

Hoe gaat het met uw gemeente?

Vitaliteit:

Parochianen	340 betalende leden
Kerkbezoekers gemiddeld genomen	45
Diensten	2 x per maand
Vrijwilligers (actieve gemeenteleden)	95

De vitaliteit neemt af, de kerk wordt uiterlijk op 1 januari 2026 aan de eredienst onttrokken.

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

1x per twee weken een kerkdienst, verder geen activiteiten. De pastorie wordt verhuurd aan oudere mensen.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

Beleidsplan (2018) is vastgelegd, uiterlijk per 1 januari 2026wordt de kerk aan de eredienst onttrokken. Men is op zoek naar herbestemming.

Naast de beheercommissie is er een groep samengesteld vanuit Meddo om mee te denken naar nieuw gebruik voor de kerk (denktank). Sander Kondring is vanuit deze groep contactpersoon (Meddo's belang).
In Meddo is er verder een start gemaakt met het opstellen van een Dorpsontwikkelingsplan, de vereniging Kleine Kernen begeleid dit. De kerk in het hart van het dorp krijgt hier een plek in. Meddo heeft een rijk verenigingsleven, maar de meeste clubs hebben al een onderkomen.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?

Er is een meerjarig onderhoudsplan en men is lid van de monumentenwacht.

JOHANNES DE DOPERKERK | MEDDO

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
Als positief wordt ervaren dat dit gebouw een invulling kan geven aan de voortgang in het proces Dorpsontwikkelingsplan of visie voor zowel de parochie als de kerk.

De begraafplaats blijft onder verantwoording van het parochiebestuur. De graven zullen niet onnodig geruimd worden.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Meedenken over de toekomst, Vereniging van Kleine Kernen en Meddo's Belang moeten ondersteund worden. Draagvlak is belangrijk voor de toekomstplannen.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Alleen voordeel doordat de gemeenten bewust worden gemaakt van de behoefte aan creativiteit rondom de regelgeving.

En als risico's?
Geen

Wat gebeurt er met de relikwieën?
Deze krijgen een plek in de basiliek van de H. Calixtus te Groenlo.

Vragen vanuit de Gemeente Winterswijk:
Is het bespreekbaar om de kerk beschikbaar te stellen voor andere gelovigen? Ja, alleen christelijke denominaties.

CONCLUSIE

Het is noodzakelijk dat er een herbestemming komt, de vitaliteit neem dermate af dat door de verminderde betrokkenheid er ook minder financiële middelen beschikbaar komen.

Lid van Monumentenwacht:	**Ja**
Bijbestemming	**Ja**
Zo ja welke?	**Volledig**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Contact leggen met Meddo's belang Sander Kondring	Joyce	-

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Joyce Ras
31 juli 2020

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Kerkeigenaar/gebruikers
4 september 2020

Verslag definitief opgemaakt
17 september 2020

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

DOPERKERK | MEDDO

Naam Kerk	Johannes de Doperkerk, Goorweg 4, 7104 BA Winterswijk Meddo
Naam Kerkelijke Gemeente	St Ludgerparochie
Namens Gemeente	Joyce Ras
Namens Eigenaar	Gesprek met de denktank vanuit Meddo om te komen tot nieuwe gebruik van de kerk.
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen gemeente en kerkelijke gemeenten willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de kerkelijke gemeente plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden. De gesprekspartners zijn geen vreemden voor elkaar. Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de Gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt. Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke kerken (1 per gemeente) verder op herbestemmingsmogelijkheden. Om hiervoor in aanmerking te komen dient het initiatief van de eigenaar te komen.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

Deze kerk wordt per 1 juni 2021 aan de eredienst onttrokken

Hoe gaat het met uw gemeente?

Gemeenteleden:	**400**
Kerkbezoekers gemiddeld genomen:	**50**
Diensten:	**2x per maand tot juni 2021**
Vrijwilligers en gemiddelde leeftijd:	**100**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

- Rouwen en trouwen
- Concert muziekvereniging
- Overdag geopend van 10-17 uur

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

Maatschappelijke functie voor alle inwoners van Meddo.
Een en ander wordt mede onderzocht via Meddo's belang (Sander Kondering)

Alle functies zijn al ingevuld voor de verenigingen van de 1450 Meddonaren. Er is 15 jaar geleden een dorpsplan gemaakt waarin de voorkeur werd gegeven aan een woonfunctie. Nu liever een andere herbestemming.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?

Het betreft een pastorie, een kerk een begraafplaats en een grote tuin met bos en betreft het hart van Meddo. Na het verkopen van de supermarkt waardoor deze functie is komen te vervallen is duidelijk geworden dat de kerk nu het hart van Meddo is.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?

De komende exploitatie is voor 5 jaar, alles ligt open.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Als de kerk meegenomen kan worden in de op te stellen dorpsvisie en er ondersteuning komt bij het organiseren van informatieavonden.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
We zijn op zoek naar adviezen en doen graag mee.
De ruimtelijke kwaliteit is heel belangrijk, daarom graag contact houden met de gemeente Winterswijk

En als risico's?
Geen

CONCLUSIE

Lid van Monumentenwacht:	**Ja**
Monument:	**GM**
Bij- of herbestemming:	**Alles behalve seks, drugs of wapens**

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Joyce Ras | Oktober 2020

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

HEILIGE JACOBUSKERK | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Sint Jacobuskerk, Misterstraat 18, Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Sint Ludger Parochie
Namens Gemeente	Joyce Ras
Namens Eigenaar	Harry Stotteler/ Beheercomissie gebouw
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Elza legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen gemeente en kerkelijke gemeenten willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de kerkelijke gemeente plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden. De gesprekspartners zijn geen vreemden voor elkaar. Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de Gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.
Er zijn al eerder gesprekken gevoerd, met betrekking tot cultuurhistorie en ruimtelijke ordening. Het betreft twee gebouwen die naast elkaar gelegen zijn het betreft de kerk en het parochiecentrum in de voormalige pastorie. Het toekomstbeeld, ook in relatie tot de financiën, wordt in de komende periode verder uitgewerkt door de kerkelijke gemeente. Er is in principe voorgenomen dat deze kerk ook na 2026 als kerk in gebruik zal blijven. De beheercomissie bestaat uit Frank Peters voorzitter, Henri Reijering penningmeester/secretaris en Harry Stotteler gebouwen.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

Er zijn 1x in de 14 dagen diensten die door ongeveer 50 personen bezocht worden. De geloofsgemeenschap heeft ongeveer 800 leden.

Hoe gaat het met uw gemeente?

Gemeenteleden:	**800**
Kerkbezoekers gemiddeld genomen:	**50**
Diensten:	**1x 14 dagen**

De schouders van degenen die zich nu inzetten kunnen de lasten niet meer dragen. Onderhoud lukt nog wel voor de vrijwilligers maar met name voor het pastorale werk zijn geen vrijwilligers meer.

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

Alleen voor diensten. Iedere woensdag en om de zondag voor de gebedsdiensten/eucharistievieringen.
Heel incidenteel zijn er concerten, hier leent de kerk zich qua opstelling en akoestiek wel voor. De Mariakapel is van dinsdag tot vrijdag en op zondag toegankelijk voor het branden van een kaarsje.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

Tot grote verbazing van de beheercomissie heeft het bisdom besloten dat deze kerk niet aan de eredienst zal worden onttrokken. Vooralsnog open na 1 juli 2026. Vanuit Kader/ Living Lab XL (TU) hebben 12 studenten plannen bedacht en ook 3 studenten zijn er afgestudeerd op de Jacobuskerk.

HEILIGE JACOBUSKERK | WINTERSWIJK

Het inspriratiemodel van Marloes Bieris erg enthousiast ontvangen. Deels ook omdat dit een ruimte bleef garanderen om als geloofsgemeentschap samen te blijven komen.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?
Aangezien het een gemeentelijk monument betreft worden de kosten voor het abonnementsgeld van de monumentenwacht door de gemeente Winterswijk bekostigd. Het gebouw heeft een hoge energierekening, het betreft een groot gebouw. Er zijn slechte parkeervoorzieningen, de parkeerplaatsen in de buurt zijn toegankelijk middels een trap. Het parkeerterrein achter de kerk wordt ingericht als park.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
Er zijn grote zorgen over de lasten die het eigenaarschap met zich meebrengt. Financieel zijn er geen directe zorgen, naast de jaarlijkse bijdragen van de gemeenteleden zijn er ook inkomsten vanuit de verhuur van twee winkelpanden en het verpachten van landbouwgrond. Ook zijn er inkomsten vanuit de zendmasten op de toren.

Wonen als herbestemming heeft geen voorkeur. Wens is om het gebouw een openbaar karakter te blijven geven. Bijvoorbeeld door culturele bestemmingen. Vraag is of dit haalbaar is met het oog op de ontwikkelingen van het cultuurkwartier.

Het pand is prachtig gesitueerd, midden in de winkelstraat met straks een prachtig park aan de achterzijde.

Er is goed contact met de buren, dit pand is eigendom van de Familie Woordes.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Bij alle nieuwe ontwikkelingen graag samenwerking indien nodig met de gemeente Winterswijk. Na de vakantie zullen er gesprekken volgen met Hans de Graaf en Jos Rozendaal (parochiebestuur) over het ontwikkelen van vitaliteit rondom de kerk.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Er is vanuit de beheercomissie grote behoefte aan een gezamenlijke aanpak van de problemen met andere geloofsgenootschappen. Binnen de parochie is het voornamelijk ieder voor zich, dit is verklaarbaar door het feit dat er een groot aantal RK kerken binnen de parochie aan de eredienst onttrokken zullen worden.

En als risico's?
Er worden geen risico's gevreesd.

CONCLUSIE

De Sint Jacobuskerk heeft een ideale positie voor een centrale maatschappelijke functie waarbij er idealiter ruimte beschikbaar blijft om samen te komen. (plan Marloes Bier TU) Gezamenlijke oecumenische diensten met PKN zoals voor CORONA is een toekomstbeeld voor samen verder. Dit is alleen niet toegestaan door het Bisdom, lokaal zou dit best mogelijk zijn.

Monument:	**GM**
Is het bespreekbaar om de kerk beschikbaar te stellen voor andere gelovigen?	**Vanuit bisdom niet mogelijk**
Lid monumentenwacht	**Ja**
Bijbestemming ja / nee	**Vanuit bisdom niet mogelijk**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Guido de Vries neemt contact op met de heer Harry Stotteler inzake Centrumplan	Gemeente Winterswijk	Na de zomer

Verslag ter goedkeuring gestuurd naar:
Harry Stottelers | 4 september 2020

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

JACOBSKERK | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Jacobskerk, Markt 1, 7101 DB Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Protestantse Gemeente Winterswijk
Namens Gemeente	Joyce Ras
Namens Eigenaar	De heer H. J. Korenberg
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen gemeente en kerkelijke gemeenten willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de kerkelijke gemeente plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden. De gesprekspartners zijn geen vreemden voor elkaar. Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de Gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt. Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke verder op herbestemmingsmogelijkheden. Om hiervoor in aanmerking te komen dient het initiatief van de eigenaar te komen.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

Sinds 2005 bestaat de Protestante Gemeente Winterswijk, de gemeente telt nu ca. 4000 leden. Iedere zondag wordt er een kerkdienst gehouden, deze wordt door ongeveer 150 leden bezocht. In de PG Winterswijk zijn opgegaan de Hervormde Gemeente Winterswijk (Jacobskerk) en de Gereformeerde Kerk van Winterswijk (Zonnebrinkkerk).

Hoe gaat het met uw gemeente?

Gemeenteleden:	**4000**
Kerkbezoekers gemiddeld genomen:	**150 voor kerk dienst; ca. 20.000 (toeristische) bezoekers per jaar om de kerk te bezichtigen**
Diensten:	**1 à 2x per week *)**
Vrijwilligers en gemiddelde leeftijd:	**Enkele tientallen Naar schatting gem. 70 jaar**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

Kerkdiensten 1 à 2x per zondag, overigens in afwisseling met de Zonnebrinkkerk; de meer liturgische diensten kunnen in de Jacobskerk goed plaatsvinden.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

De kerk is eigendom van de Protestantse Gemeente Winterswijk. De Stichting Vrienden van de Jacobskerk draagt door haar activiteiten bij aan de inkomsten van de PG Winterswijk.

Naast de diensten zijn er de volgende activiteiten:

- De Jacobskerk in Winterswijk is bij uitstek een mooie en bijzondere gelegenheid om te exposeren.
- Er vinden regelmatig concerten plaats.
- De toren is tijdens openingstijden te beklimmen.
- De Jacobskerk is een prachtig bouwwerk met onder meer oude grafzerken, muurschilderingen, kroonluchters en een monumentaal orgel. Ook worden er tegen betaling, een door een gids verzorgde rondleiding gegeven. Het toezicht tijdens de openstelling van het kerkgebouw berust bij vrijwilligers.

JACOBSKERK | WINTERSWIJK

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?
Er zijn al initiatieven om het beheer - en daarmee het eigendom - over te dragen aan hetzij de SOGK, hetzij een plaatselijke stichting. Er zou op 15 april een bijeenkomst zijn met potentiële bestuursleden voor een plaatselijk stichting. Deze heeft als gevolg van de corona-maatregelen eerst plaatsgevonden op 30 juni. De bijenkomst heeft enkele mogelijke bestuursleden opgeleverd. Op dit moment vindt de zoektocht plaats naar bestuursleden vanuit de PG Winterswijk.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
De regelrechte bedreiging voor de eigenaar van dit gebouw wordt gevormd door de hoge jaarlijkse exploitatiekosten.

Het ledental van de PG Winterswijk neemt gestaag af, waardoor de inkomsten zullen afnemen en er op termijn ook onvoldoende 'kader' beschikbaar is om de organisatie verantwoord te kunnen besturen. Dit weegt niet op tegen het positieve aspect van de allure van een monumentaal gebouw.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Meedenken over de toekomst, Calixtus is hier een schrikbeeld omdat er te veel activiteiten worden georganiseerd die als niet passend worden ervaren.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Positief is dat er weliswaar geen geld beschikbaar komt om de gebouwen te onderhouden maar het zou fijn zijn als de gemeente middelen tot de beschikking stelt voor het eenmalig ondersteunen van het proces om de toekomstbestendigheid van de leegkomende gebouwen te onderzoeken.

En als risico's?
Geen nu blijkt dat de gesprekken en visie op informatie gericht zijn en niet als doel hebben om vanuit de gemeente Winterswijk te bepalen welke kerken herbestemd gaan worden.

CONCLUSIE

Oneliner: De Protestantse Gemeente Winterswijk ziet zich genoodzaakt het eigendom en het beheer van de Jacobskerk over te dragen aan een derde partij, omdat de lasten bij een krimpende gemeente niet meer op te brengen zullen zijn.

Is het bespreekbaar om de kerk beschikbaar te stellen voor andere gelovigen?	**Ja, op huurbasis**
Lid monumentenwacht:	
Bijbestemming ja/nee:	**Ja**
Zo ja welke?	**evt. horeca-bestemming, t.b.v. andere activiteiten**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Info aanpassen	Dhr. Korenberg	4 augustus 2020

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar: Joyce Ras | 31 juli 2020
Kerkeigenaar/gebruikers | 31 juli 2020

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

SYNAGOGE | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Synagoge, Spoorstraat 32, 7101 GV Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Joodse Gemeenschap
Namens Gemeente	Joyce Ras
Namens Eigenaar	Ben Westerveld en Mirjam Schwarz
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen gemeente en kerkelijke gemeenten willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de kerkelijke gemeente plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden. De gesprekspartners zijn geen vreemden voor elkaar. Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de Gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.
Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke verder op herbestemmingsmogelijkheden. Om hiervoor in aanmerking te komen dient het initiatief van de eigenaar te komen.
Het complex bestaat uit de Synagoge, Mikwe (ritueel badhuis), de begraafplaats het (woonhuis en de voormalige school particulier bezit) Naast de gebouwen is er ook een rijk archief.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

-

Hoe gaat het met uw gemeente?

Vitaliteit:

Gemeenteleden	<8
Kerkbezoekers gemiddeld genomen	Geen diensten meer
Diensten	Geen diensten meer
Vrijwilligers en gemiddelde leeftijd	-

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

Er is een stichting opgericht voor behoud van de Synagoge en het organiseren van activiteiten rondom de educatieve programma's zowel in het Duits als in het Nederlands.
Het doel is om het gebouw in de huidige functie te kunnen behouden om het Joods Cultureel Erfgoed te kunnen behouden.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

Het beheer van de Synagoge is ondergebracht bij de Stichting. Er zijn verregaande onderhandelingen met een particulier over de overname van de Synagoge.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?

Het onderhoud is slecht, de plannen houden in dat het gebouw op passende wijze onderhouden wordt. Het betreft een rijksmonument en er is een abonnement bij monumentenwacht.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?

De synagoge en Mikwe zijn tot op heden van de joodse gemeenschap in Winterswijk.
De lasten van het onderhouden zijn voor deze kleine gemeenschap niet meer te dragen.

SYNAGOGE | WINTERSWIJK

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Voor de activiteiten ligt er een enorme groeimarkt in Duitsland, de laatste 10 jaar komen er steeds meer samenwerkingsverbanden. Voor de exploitatieontwikkeling zou het fijn zijn als er op marketinggebied ondersteuning komt.
Joyce geeft als tip om contact te leggen met 100% Winterswijk om te kijken of zij hulp kunnen bieden bij de marketing.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Positief is dat er weliswaar geen geld beschikbaar komt om de gebouwen te onderhouden maar het zou fijn zijn als de gemeente middelen tot de beschikking stelt voor het eenmalig ondersteunen van het proces om de toekomstbestendigheid van de leegkomende gebouwen te onderzoeken. De gemeente is wellicht niet de partij maar het is wel raadzaam om een gesprek aan te vragen bij de provincie voor ondersteuning middels subsidiemogelijkheden. Ook het aanvragen van subsidie voor een haalbaarheidsonderzoek behoort tot de mogelijkheden om te kijken of er een integraal plan kan komen voor het gehele complex.

En als risico's?
Er bestaat een angst voor een verkeerde waardenstelling door het Monumenten Advies Bureau

Vragen vanuit de Gemeente Winterswijk:
-

CONCLUSIE

Oneliner: 'Het synagogecomplex in Winterswijk een geschiedenis met toekomst'

Lid van Monumentenwacht:	**Ja**
Bijbestemming Zo ja welke?	**Ja** • **Rondleidingen voor scholen voornamelijk uit Duitsland** • **educatie** • **lezingen** • **muziek**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Info aanpassen	Ben en Mirjam	*11 september mail ontvangen*

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Joyce Ras
27 augustus 2020

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Kerkeigenaar/gebruikers
31 juli 2020

Definitief verslag opgemaakt na telefonisch overleg met Mirjam over Oneliner
11 september 2020

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

BALINKESKERK | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Balinkeskerk, Jeugdkerkstraat 12, 7101 DP Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Life Winterswijk
Namens Gemeente	Joyce Ras
Namens Eigenaar	Mishael Pietersz - voorganger
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen gemeente en kerkelijke gemeenten willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de kerkelijke gemeente plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden. De gesprekspartners zijn geen vreemden voor elkaar. Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de Gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.
Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke kerken (1 per gemeente) verder op herbestemmingsmogelijkheden. Om hiervoor in aanmerking te komen dient het initiatief van de eigenaar te komen.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

Het gaat goed met het kerkgenootschap. Doorgaans wordt er iedere week een dienst gehouden op zondagmorgen om 10:30 uur. Voorafgaand aan de dienst wordt de klok geluid. Deze klok was ooit ter bruikleen gegeven aan het GUV (uitvaartcentrum) door de PG Winterswijk maar is nu overgedragen aan kerkgenootschap als collegiaal gebaar.

Hoe gaat het met uw gemeente?

Vitaliteit:

Aantal leden	130	(80V en 50K)
Aantal kerkbezoekers	130	
Aantal diensten	1x per week	

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

Intern
Naast de wekelijkse kerkdienst wordt het gebouw ook gebruikt voor Connectgroepen, dit zijn kerkleden die in kleine groepjes bij elkaar komen. Dit gebeurde vroeger altijd bij mensen thuis maar is sinds CORONA in het kerkgebouw ivm de beschikbare ruimte en het sociale aspect.
Bijbelstudies

Extern
GUV (uitvaartonderneming) huurt de rouwkamers en ontvangstruimte, deze huur levert een extra vorm van inkomsten op. De huurovereenkomst is van tijdelijke aard, als het GUV een nieuw gebouw heeft dan zal er geen gebruik meer gemaakt worden van de Balinkeskerk.
Verder bestaat de wens er vanuit het kerkgenootschap om maatschappelijk betrokken activiteiten te organiseren voor heel Winterswijk.

BALINKESKERK | WINTERSWIJK

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?
De bedoeling is om alle activiteiten te intensiveren. Het gebouw ligt centraal en is goed bereikbaar. De droom is er om samen te gaan met de Ontmoeting in de toekomst en de Balinkeskerk zou dan volledig als Jeugdhonk kunnen fungeren. Er bestaat al een samenwerkingsverband met alle Winterswijkse kerken onderling. In de gebedsweek wordt altijd gestart met een gezamenlijke dienst en 1x per jaar wordt al een Weekend-in-de-naam-van-Jezus georganiseerd.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?
Het dak is lek en er moet nog asbest gesaneerd worden, de ruimtes die het GUV nu huurt moeten in de toekomst ingericht worden als kinderruimten. Dus er zijn de nodige werkzaamheden in het vooruitzicht maar na 20 jaar zwerven is men dolgelukkig met een eigen plek.

De financiering van deze eigen plek is mede mogelijk doordat de voorganger besloten heeft om zijn betaalde werkzaamheden onbetaald voort te zetten.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
Het eigenaarschap wordt als bijzonder positief ervaren, de organisatie is er wel naar toe moeten groeien. De financiën zijn inmiddels goed op orde. Bovendien wordt het als bijzonder fijn ervaren dat deze kerk weer in gebruik is als kerk na de overname van het GUV. “Van de dood weer naar het leven”

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Het kerkgenootschap zou wellicht gebaat zijn met een monumentenstatus van dit tot nu toe karakteristieke gebouw. Door de monumentenstatus zou ook het lidmaatschap van de Monumentenwacht geborgd zijn. Hierdoor krijgt met meer inzicht in het onderhoud en de bijbehorende werkzaamheden en budgetten.

Op het gebied van verduurzaming worden er nu allerlei maatregelen getroffen door bv voorzetramen bij het glas in lood er worden offertes opgevraagd rondom het nieuwe dak met betrekking tot isolatie/zonnepanelen e.d. In het nieuwe monumentenbeleid wel de ambitie om verder te gaan met de energiescan en ook een loket te ontwikkelen voor erfgoedpanden over hoe te verduurzamen, gekoppeld aan het huidige energieloket (DuurzaamWinterswijk), verder willen we gaan inzetten op collectieven. De raad beslist einde van het jaar over deze beleidsnotitie.

Verder komt de jeugdkerkstraat uit de Quickscan 2019 naar voren al potentieel monument. Dit zal nu met de locatiebezoeken van MAB nog wat concreter worden

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Men ziet volop kansen, door het bundelen van krachten maar ook door bijvoorbeeld door collectief inkopen (Voorbeeld stoelen leuk om te vermelden) als dit zich voordoet.

En als risico’s?
Er worden geen risico’s gezien bij het opstellen van een kerkenvisie. Het thema van dit kerkgenootschap is Ontlasten door te delen/ Sharing life together dus iedere vorm van samenwerken wordt van harte toegejuicht.

Vragen vanuit de Gemeente Winterswijk:
Zou er belangstelling zijn voor een monumentenstatus?
Ja zeker, dit moet onderzocht worden.

CONCLUSIE

Vanuit mijn rol als voorganger van kerkgenootschap LIFE Winterswijk kan ik aangeven dat het een goede kennismaking was. Het is goed om te vernemen dat vanuit gemeente Winterswijk wordt nagedacht een kerkenvisie op te stellen waardoor met name de kerkelijke gebouwen hun functie kunnen blijven behouden dan wel een andere goede bestemming zullen krijgen. Een gebouw kost geld en het is dan fijn dat de gemeente Winterswijk wil meedenken hoe dit het beste te kunnen bekostigen, dan wel een rol zou kunnen spelen om vraag en aanbod bij elkaar te brengen. We zien uit naar het rapport en hoe hier concrete zaken uit kunnen komen. De kennismaking was hierin de eerste stap.

Lid van Monumentenwacht:	**Neen**
Monument:	**Karakteristiek**

Zie de volgende pagina voor de actielijst >

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Onderzoek naar monumentenstatus	Joyce	*Per direct*

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Joyce Ras
2 september 2020

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Kerkeigenaar
11 september 2020

Verslag definitief opgemaakt door Elza van Liere
22 september 2020

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

APOSTOLISCH GENOOTSCHAP | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Ons Gebouw, Spoorstraat 2 7101 CT Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Apostolische genootschap
Namens Gemeente	Joyce Ras
Namens Eigenaar	Dhr. J. van Driel
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen de gemeente en gebruikers van kerken willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de Stichting plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden.

Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de gemeente Aalten en de kerkelijke gemeenten/ eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.

Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke kerken verder op herbestemmingsmogelijkheden. Om hiervoor in aanmerking te komen dient het initiatief van de eigenaar te komen.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden?

Naast de locatie in Winterswijk zijn er 68 andere locaties van het apostolisch genootschap in Nederland. Het Apostolisch Genootschap is een vrijzinnige geloofsgemeenschap van mensen met een eigentijdse visie op schepping en de rol van de mens daarin. 1x per week komen de mensen samen voor een eredienst, maar door Corona is er nu een ander ritme. Landelijk zijn er 15000 leden en vormt het genootschap een hechte gemeenschap.

Hoe gaat het met uw gemeente?

Binnen de gemeenschap zijn gezinnen met jonge kinderen, de groep is echter klein.

Leden:	**20**
Kerkbezoekers gemiddeld genomen:	**20**
Diensten:	**1x per week op zondag**
Vrijwilligers (actieve gemeenteleden)	**6 van 42 jaar**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt naast de erediensten?

Alleen voor activiteiten voor het apostolisch genootschap.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

Binnen 10 jaar zal deze gemeenschap opgeheven worden, van de 20 leden zijn er 15 actieve lidmaten.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?

Het gebouw is goed onderhouden, mocht de gemeenschap het gebouw niet meer nodig hebben om de levensovertuiging uit te dragen gezien het kleine ledenaantal dan zal het verkocht worden. De gebouwen van het apostolisch genootschap zijn altijd in verbinding met hun omgeving en exploitatie gericht.

(Rotterdam Prinseland als voorbeeld)

APOSTOLISCH GENOOTSCHAP | WINTERSWIJK

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
De landelijke organisatie zorgt voor de financiën, er bestaan wel zorgen voor het voortbestaan. Sinds Corona is de gemeenschap met 30% afgenomen in Winterswijk.
Het pand ligt met de centrumlocatie midden tussen de kroegen, tijdens Corona zijn de terrassen vergroot, waardoor er soms wat onduidelijkheid was tot waar het terras van de buren toelaatbaar was.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Goed om met elkaar te blijven kijken naar initiatieven als Kerkenpad Winterswijk waar bij alle kerken in Winterswijk meedoen en er een mogelijkheid was om bij elkaar langs te komen.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Het zou fijn zijn als er meer inzage komt in subsidieregelingen. Alle informatie rondom de kerkenvisie wordt gedeeld op erfgoedoostachterhoek.nl hier staat ook alle actuele informatie.

En als risico's?
-

CONCLUSIE

Oneliner: "Het apostolisch genootschap staat voor een "liefdevol leven vanuit een gevoel van verbondenheid met alles wat is"

Is het bespreekbaar om de kerk beschikbaar te stellen voor andere gelovigen?	**Ja**
Lid monumentenwacht	**Ja**
Beschermd gebouw	**Gemeentelijke monument**
Bijbestemming ja / nee	**Ja, geloofsbeweging is een levensinstelling**
Zo ja welke?	-
Openstelling met nevengebruik anderen	**Ja**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Reminder voor het inspiratie uitje	Elza	a.s.a.p.

Verslag ter goedkeuring

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

DOOPSGEZINDE KERK | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Doopsgezinde Kerk Winterswijk, Torenstraat 4, 7101 DC Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Doopsgezinde Gemeente
Namens Gemeente	Joyce Ras, Beleidsmedewerker Erfgoed en Ruimtelijke Ontwikkeling
Namens Eigenaar	Dhr. J. Dierdorp (Stichting Cultureel Beheer) en Mevr. I. E. ter Reehorst
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/ eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.
Joyce geeft nadere uitleg over de verschillende onderdelen van de Kerkenvisie en hoe deze tot stand zal komen. Via de gesprekken tussen de gemeente en gebruikers van kerken willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden.
Een eerdere opname van het gebouw door MAB (monumenten advies bureau) heeft al plaatsgevonden. Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke kerken verder op herbestemmings-mogelijkheden.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

1x per maand met uitzondering van de Zomervakantie

Hoe gaat het met uw gemeente?

Gemeenteleden:	**15 gemiddelde leeftijd 65+**
Kerkbezoekers gemiddeld genomen:	**6-10**
Diensten:	**1x per maand**
Vrijwilligers en gemiddelde leeftijd:	**6**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

- Filosofie, Rijksmonumenten zijn geen eigendom maar is van iedereen.
- Boekbesprekingen
- Concerten
- Trouwlocatie
- Expositie
- Rouwdiensten
- Rondleidingen via 't Gilde
- Eat en meat in de pastorie 1x per maand.

Door de gunning van de buren kan er hier veel.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

Heel veel mensen weten niet dat hier een kerk staat.
De kerk was onttrokken aan de straat, schuilkerk. De kerk is een rijksmonument, het huis is gemeentelijk monument.
Graag zo verder met alle ontwikkelingen.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?

Het ensemble is technisch in orde, sinds 1996 een nieuw dak

DOOPSGEZINDE KERK | WINTERSWIJK

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
Veel mensenvoelen zich verbonden met de gebouwen en ook verantwoordelijk, zo wordt bv al het schilderwerk altijd tegen kostprijs verricht. Het schept vreugde en en gevoel van trots dat het zeggenschap in eigen beheer is en daardoor veel mensen kunnen laten genieten van de panden.
Het is echter wel een enorme belasting voor de 6 leden!
Door verhuur van een deel van de pastorie aan de snackbar komen er structureel inkomsten binnen. Alle inkomsten worden besteed aan onderhoud.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Er zijn geen financiele zorgen, er is behoefte aan een gezamenlijke aanpak voor de aanvraag van SIM en andere subsidies. Als eigenaar is er behoefte aan structuur wat betreft het onderhoud, zou er bijvoorbeeld sturing of informatie kunnen komen vanuit het Rijk. Een monumentenarchitect voor conserveren van gebouw en advies en een restauratiearchitect bv voor diepgaand overleg.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
- Gezamenlijke agenda, wie doet wat en wie doet wat waar.
- Programmering
- Overlapping programmering
- Marketing gezamenlijke agenda onderling overleg gebruik van de gebouwen.
- Men werkt graag mee maar verwacht niet dat er heel veel verandering komt.
- Professionele ondersteuning bij de administratie/ boekhouding
- Door afname van vitaliteit is de bemensing van de administratie een groot probleem
- Raad van kerken zou hier echt een verschil in kunnen maken, gezamenlijke problematiek,

En als risico's?
Geen

CONCLUSIE

- oneliner: Het Gebouw is van iedereen, want het is een rijksmonument

Lid van Monumentenwacht:	**Ja**
Ontvangt u nu subsidies voor het onderhoud	**SIM**
Openstelling met nevengebruik of andere geloofsgenootschappen	**Prima**

Verslag naar Gemeente ter goedkeuring | oktober 2020

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

GEBOUW IRENE | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Gebouw Irene, Ratumsestraat 146 7101 MW Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Vergadering van gelovigen
Namens Gemeente	Joyce Ras
Namens Gebruiker	Johan Ros
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen de gemeente en gebruikers van kerken willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de Stichting plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden.

Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de gemeente Aalten en de kerkelijke gemeenten/ eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.

Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke kerken verder op herbestemmingsmogelijkheden. Om hiervoor in aanmerking te komen dient het initiatief van de eigenaar te komen.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

De vergadering van gelovigen maak deel uit van een landelijke groep christenen die op een onderscheidende manier hun dienst invullen. De vergadering van gelovigen hebben geen vaste voorganger, maar de dienst komt tot stand door de inbreng van de aanwezige gelovigen.

Hoewel iedereen verschillend is van achtergrond, karakter, leeftijd, opleiding of taak, ziet met het geloof als verbindende factor en wordt de gemeenschap als een grote familie ervaren.
Op zondag komt de gemeenschap bij elkaar om uiting te geven aan hun geloof en hun dankbaarheid te tonen. Jongeren en kinderen hebben een belangrijke plaats binnen de gemeente. De diensten zijn 1x per week op zondag, de basis van de Vergadering van Gelovigen komt uit het boek Handelingen. Als we spreken over de Kerk denkt men hier niet aan het gebouw maar aan de groep mensen die samenkomt.

Hoe gaat het met uw gemeente?

De gemeente is onderdeel van een groter landelijk geheel, in totaal ongeveer 40 gemeenschappen. Een kopstuk uit de organisatie is Willem J. Ouwenheel, hij heeft veel vertrouwen.

Gemeenteleden:	**30-40**
Bezoekers gemiddeld genomen:	**30**
Diensten:	**1x per week op zondag**
Vrijwilligers en gemiddelde leeftijd:	**30 leden - gemiddelde leeftijd is 50 jaar**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt naast de erediensten?

Er hoort een woning bijj de kerk, deze wordt verhuurd. Naast de erediensten wordt de kerk voornamelijk gebruikt voor clubs en eigen bijeenkomsten rondom het geloof en door eigen gemeenteleden die bijvoorbeeld hun verjaardag willen vieren.

GEBOUW IRENE | WINTERSWIJK

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?
Voor eigen gebruik en of andere partijen met een christelijke achtergrond of in de sfeer van samen zijn /ontmoeten.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?
Het gebouw voldoet, gezien het verloop van het ledental (vroeger 120 nu 30) is het gebouw toereikend, de verhuur van de woning levert ook geld op om bij te dragen in de exploitatie. Alleen het onderhoud vraagt veel aandacht. Voor financiële hulp kan ook aangeklopt worden bij de landelijke vereniging.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
Positief: vrijheid van gebruik en inrichten naar wens
Negatief: zorg voor het onderhoud, de gemeente bestaat uit een veel kleinere groep, veel minder bouwvakkers bv binnen de leden, er moet veel uitbesteed worden.
Monumentale status wordt soms ook als lastig ervaren bij bijvoorbeeld het aanbrengen van dubbel glas ed.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
- Verduurzamen: adviezen voor monumenten
- Behoud vakmanschap om te laten zien in de toekomst welk “vakwerk” er gebruikt werd
- Energiescan (is gebruik van gemaakt)
- Alternatieven bekijken voor het beperken van het gasgebruik

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
-

En als risico’s?
-

CONCLUSIE

Oneliner: “ De toekomst ligt in Gods handen”

Is het bespreekbaar om de kerk beschikbaar te stellen voor andere gelovigen?	**Ja**
Lid monumentenwacht	**Ja**
Beschermd gebouw	**Gemeentelijke monument**
Bijbestemming ja / nee	**ja mits passend**
Zo ja welke?	**Christelijke achtergrond/ samenkomst**
Openstelling met nevengebruik anderen	**Ja**
Samen gebruik van dezelfde ruimte door verschillende geloofsgenootschappen?	**Andere achtergrond kan dit lastig maken.**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Reminder voor het inspiratie uitje	Elza	a.s.a.p.

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

IMMANUELKERK | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Ïmmanuëlkerk, Kloetenseweg 53, 7101 TX Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Protestantse Kerk
Namens Gemeente	Joyce Ras, Beleidsmedewerker Erfgoed en Ruimtelijke Ontwikkeling
Namens Eigenaar	Met Eli Pieters, Tony Dekker en I Singadji
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/ eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.
Joyce geeft nadere uitleg over de verschillende onderdelen van de Kerkenvisie en hoe deze tot stand zal komen. Via de gesprekken tussen de gemeente en gebruikers van kerken willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden.
Een eerdere opname van het gebouw door MAB (monumenten advies bureau) heeft al plaatsgevonden in oktober.
Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke kerken verder op herbestemmingsmogelijkheden.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

Predikant wordt gedeeld met andere gemeenten, de inkomsten komen alleen van het collectegeld, de kerkelijke bijdrage van de leden gaan naar de synode.

Hoe gaat het met uw gemeente?

Gemeenteleden:	**80/90**
Kerkbezoekers gemiddeld genomen:	**20/50**
Diensten:	**1x per week, 10 uur of 13 uur (om de week)**
Vrijwilligers en gemiddelde leeftijd:	**15**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

- Alles voor de gemeenteleden; ook recreatief, veel voor groepsvorming en gezelligheid.
- Repetities zangkoren, mannen- en vrouwengroep, verhuren aan derden waaronder de gemeente Winterswijk

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

- Zalen graag renoveren voor de maatschappelijke functie, ook koffie ochtenden voor de PKN ouderen die hier in de buurt wonen.
- "Samen Sterk" buurtorganisatie olv Susy Dekker
- Betekenis voor de buurt ook qua verkeersveiligheid
- Rumah Kasih; Wens, woongemeenschap voor 55+ voor moluks-indische mensen
- Vanuit de buurt is een enorme behoefte aan een Buurthuis AED geplaats.

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?

- Verwarmingsketels moeten vervangen worden ('73)
- Duurzaamheidswens, gebouw is goedkoop gebouwd en is zelf vochtig aan de binnenkant.
- Boeiboord om gebouw heen
- Algeheel onderhoud
- Catechesatieruimte is nu in gebruik als opslag er is behoefte aan een schuur/berging zodat de catechesatie-ruimte vrij komt voor verhuur.

IMMANUELKERK | WINTERSWIJK

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
Er zijn weinig vergelijkbare andere gebouwen zoals deze Molukse kerk ondanks dat die wijken veel groter zijn, de financiële nood is niet zo hoog.

De gemeenschap in Winterswijk is sterk afgenomen, velen zijn verhuisd naar Tilburg en Breda. (Demografische achtergrond; alle Molukkers in de hoekwoningen van rijtjeshuizen, zij waren met grote families en wilden een grotere tuin)

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Is het wellicht mogelijk om het gebouw over te dragen aan een stichting ivm de buurtfunctie? Liever functie verbreden met eigen middelen en inzet. Hoe krijg je het geld bij elkaar? Er is inmiddels een 3e generatie die zich met elkaar verbonden voelt. Waar vinden we financiële middelen, we leven nu van giften en collecte. Zou het een monument kunnen worden, dan hebben we meer kans op subsidies.
Het gebouw betreft een bijzonder verhaal, enig Moluks gebouw in Winterwijk. We zoeken ondersteuning in het vinden van een regeling om de buurtbehoefte te onderzoeken samen met de 3e generatie.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Zoeken naar een Eenheid voor de kerken van Winterswijk, niet alleen gezamenlijke diensten, maar ook vanuit de buurt (Winterswijk en zorgen voor elkaar). Er moet iets kunnen ontstaan vanuit die gezamenlijke diensten. Contact buiten het geloof om. Verandering is nodig om voort te blijven bestaan.

En als risico's?
Geen

CONCLUSIE

- Oneliner: Groot denken, klein doen!
  Met behoud van eigen identiteit is de Molukse gemeenschap volledig geintegreerd door altijd verbinding te zoeken met respect voor de molukse normen en waarden.

Bij- of herbestemming: **Ja, graag**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Monumentenstatus	Joyce	Per direct
Verduurzamingssubsidie	Joyce	Per direct
Ruimtelijke ontwikkeling/ Samen Sterk	Joyce	Per direct

Verslag naar Gemeente ter goedkeuring | oktober 2020

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

DEN ANGANG | WINTERSWIJK

Naam Kerk	Den Angang,Markt 46, 7101 DB Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Protestantse Gemeente Winterswijk
Namens Gemeente	Joyce Ras, beleidsmedewerker Beleidsmedewerker Erfgoed en Ruimtelijke Ontwikkeling
Namens Eigenaar	Henk Korenberg
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen gemeente en kerkelijke gemeenten willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de kerkelijke gemeente plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden. De gesprekspartners zijn geen vreemden voor elkaar. Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de Gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeenten/eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt. Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke kerken (1 per gemeente) verder op herbestemmingsmogelijkheden. Om hiervoor in aanmerking te komen dient het initiatief van de eigenaar te komen.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

Dit betreft een voormalig pastorie, eigendom van een predikant die er in een kettingbeding voor heeft gezorgd dat er altijd ruimte voor de jeugd moest zijn. Dit is de plaats om na de dienst iets te gebruiken, koffie/thee. Gezien de locatie en de activiteiten is er contact met Ria Bussink van Welzijn. Op woensdag en donderdag is er inloophuis in de ochtend, er komen veel gemeenteleden maar ook niet gemeente-leden, daarnaast is het ook de vergaderplek van de diaconie.

De commerciele verhuur vindt plaats in de Zonnebrink.

Hoe gaat het met uw gemeente?

Aantal leden:	**nvt (80V en 50K)**
Aantal kerkbezoekers:	**nvt**
Aantal diensten:	**nvt**
Vrijwilligers:	**20 van 55+**

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

Intern vroeger als kerkelijk centrum en jeugdhonk.
Op woensdag en donderdag is er inloophuis in de ochtend, er komen veel gemeenteleden maar ook niet gemeente-leden, daarnaast is het ook de vergaderplek van de diaconie. Nu ook de place to be voor 8e jaars en de eerste 2 klassen van het voorgezet onderwijs, ongeveer 30 kinderen 1x per maand.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

- De Jacobskerk wordt gehuurd van de Stichting voor de diensten
- Den Angang wordt het vaste gemeentehuis
- De Zonnebrinkkerk wordt verkocht, beide kerkgebouwen geven de kerkdiensten ook via You Tube

DEN ANGANG | WINTERSWIJK

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?
Het gebouw is multifuncitioneel en heeft de sfeer van een café, bovendien is het rolstoeltoegankelijk.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
Het eigenaarschap wordt als bijzonder positief ervaren, je kunt er van alles mee doen. De geldstromen binnen de kerk zijn kerkelijk geregeld, kerk en diaconie mogen niet gemengd worden. De kosten van dit gebouw zijn goed op te brengen.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Alles is op orde, samenwerking wat betreft de welzijn kant zou wenselijk zijn.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Onderling contact en overleg mbt bepaalde projecten. Zoals structurele organisatie van oecumenische projecten en gebedsdiensten.

En als risico's?
Er worden geen risico's gezien bij het opstellen van een kerkenvisie.

Vragen vanuit de Gemeente Winterswijk:
Bezoekers van online diensten via YouTube worden meer bezocht dan kerkdiensten, ook veel meer jongeren.

Hoe zit dat met de ouderen?
Zelf 80+ is goed vertegenwoordigd.

CONCLUSIE

Lid van Monumentenwacht:	**Ja**
Monument:	**Karakteristiek Onderdeel van beschermd dorpsgezicht kern Winterswijk**

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Joyce Ras | Oktober 2020
Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Kerkeigenaar

WIJ DOET 'T SAMEN!

VERSLAG KERKENVISIE OOST ACHTERHOEK

DE ZONNEBRINKKERK

WINTERSWIJK

Naam Kerk	De Zonnebrinkkerk, Zonnebrink 61, 7101 NG Winterswijk
Naam Kerkelijke Gemeente	Protestante Gemeente Winterswijk
Namens Gemeente	Joyce Ras
Namens Eigenaar	De heer H. J. Korenberg
Namens COUP	Elza van Liere

VOORSTELRONDE

Joyce legt uit waarom we hier zijn en hoe de kerkenvisie tot stand zal komen. Kerken zijn bepalend in de omgeving. Via de gesprekken tussen gemeente en kerkelijke gemeenten willen we contact met elkaar leggen. Dat is het belangrijkste doel van de kerkenvisie. Als er dan ontwikkelingen met het gebouw of de kerkelijke gemeente plaats gaan vinden, weten we elkaar snel te vinden. De gesprekspartners zijn geen vreemden voor elkaar. Elza legt uit dat COUP gevraagd is om de gesprekken te leiden tussen de Gemeente Winterswijk en de kerkelijke gemeen-ten/eigenaren van de kerkgebouwen en we deze gesprekken voeren aan de hand van een aantal vragen die betrekking hebben over het gebruik en de conditie van de gebouwen, de energie rondom de kerk en de toekomstverwachtingen. Dit gesprek wordt weergegeven in een verslag welke door alle partijen wordt nagelezen en geaccordeerd voor het openbaar wordt.
Er zijn binnen de kerkenvisie verschillende fases, in de volgende fase onderzoekt de TU Delft 3 afzonderlijke verder op herbestemmingsmogelijkheden. Om hiervoor in aanmerking te komen dient het initiatief van de eigenaar te komen.

ONDERWERPEN

Wanneer worden er erediensten gehouden en hoeveel leden telt de gemeente?

Sinds 2005 bestaat de Protestante Gemeente Winterswijk, de gemeente telt nu ca. 4000 leden. Iedere zondag wordt er een kerkdienst gehouden, deze wordt door ongeveer 150 leden bezocht.
In de PG Winterswijk zijn opgegaan de Hervormde Gemeente Winterswijk (Jacobskerk) en de Gereformeerde Kerk van Winterswijk (Zonnebrinkkerk).

Hoe gaat het met uw gemeente?

Vitaliteit:

Gemeenteleden	4000
Kerkbezoekers gemiddeld genomen	150
Diensten	1 à 2x per zondag *
Vrijwilligers (actieve gemeenteleden)	wisselend, enkele tientallen

De vitaliteit neemt af, er zijn geen financiële zorgen voor de komende 10 jaar.

Hoe wordt uw kerkgebouw nu gebruikt?

Kerkdiensten 1 à 2x per zondag, overigens in afwisseling met de Jacobskerk; de meer informele diensten met modernere muziek kunnen in de Zonnebrinkkerk goed plaatsvinden. Nagenoeg dagelijks verhuur van de diverse zalen aan kerkelijke en niet-kerkgebonden groepen, organisaties en instellingen, tijdens alle dagdelen.

En hoe ziet u het toekomstig gebruik?

Het ledental van de PG Winterswijk neemt gestaag af, waardoor er op termijn geen behoefte meer is aan 2 kerkgebouwen (en geen financiële slagkracht hiervoor). Binnen 10 jaar wordt dit gebouw verkocht.

DE ZONNEBRINKKERK | WINTERSWIJK

Voldoet het gebouw op goede wijze aan de eisen van het huidige en toekomstige gebruik?
Dit gebouw is multifunctioneel en voldoet goed aan de eisen die ook niet-kerkgebonden organisaties stellen.

Wat ziet u als positief aspect en/of wellicht als bedreiging bij het eigenaar zijn van dit gebouw?
Als positief wordt ervaren dat dit gebouw wellicht goed verkocht kan worden in de toekomst.

Waarin zou u wellicht ondersteuning kunnen gebruiken?
Meedenken over de toekomst, Calixtus is hier een schrikbeeld omdat er te veel activiteiten wor-den georganiseerd die niet stroken met het karakter van een kerk, die nog in gebruik is voor de erediensten.

Wat ziet u als kansen bij het opstellen van een kerkenvisie door de gemeente, met alle betrokkenen?
Positief is dat er weliswaar geen geld beschikbaar komt om de gebouwen te onderhouden maar het zou fijn zijn als de gemeente middelen tot de beschikking stelt voor het eenmalig ondersteunen van het proces om de toekomstbestendigheid van de leegkomende gebouwen te onderzoeken.

En als risico's?
Geen nu blijkt dat de gesprekken en visie op informatie gericht zijn en niet als doel hebben om vanuit de gemeente Winterswijk te bepalen welke kerken herbestemd gaan worden.

Vragen vanuit de Gemeente Winterswijk:
Is het bespreekbaar om de kerk beschikbaar te stellen voor andere gelovigen? Ja, op huurbasis

CONCLUSIE

Oneliner: De Zonnebrinkkerk is een multi-functioneel gebouw, dat de komende jaren door de verhuurmogelijkheden bijdraagt aan de inkomsten van de Protestantse Gemeente Winterswijk

Lid van Monumentenwacht:	**Nvt**
Bijbestemming Zo ja welke?	**Nee** **Lijkt op dit moment niet van toepassing**

ACTIELIJST

WAT	WIE	WANNEER
Info aanpassen	Dhr Korenberg	*4 augustus 2020*

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Joyce Ras
31 juli 2020

Verslag ter goedkeuring verstuurd naar Kerkeigenaar/gebruikers
31 juli 2020

Verslag definitief opgemaakt door Elza van Liere
7 september 2020